

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. XIII. De Quibusdam concernentibus Indulgentiam Iubilæi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

cet & teste *Layman. Tr. 7. cap. 3. num. 5. & Ludovico Bonon. Tract. de Indulg. n. 79.*) omnia privilegia, atque adeo indulgentias transferri. Quod verissimum credit *Castro Palao Tract. 24. de Indulg. disp. un. pu. 11. n. 3.* prout & bene notavit *Suarez disp. 52. de Indulg. sect. 1. n. 9. & l. 8. de Legibus c. 5. in fine*, quando non ratione situs & loci; sed ratione oppidi, Religionis vel Patroni, tali Ecclesie privilegia concessa sunt. Unde si Regulares de uno loco transferantur in alium legitimam auctoritate, omnes indulgentias Ecclesie ejusdem Religionis concessas similiter transferri indubitatum est, & locum seu Ecclesiam precedentem, etsi adhuc in esse suo maneat, sed non tamquam Ecclesia istius religionis, prefatis indulgentiis manere orbatam.

An cesset indulgentia per renuntiationem.

Postremus modus cessationis Indulgentiarum statui posset renuntiationi illius cui est concessa. Nihilominus etsi possit quis non velle lucrari indulgentiam, potentiam tamen eam lucrandi non potest rejicere: quia ea proderit à liberali alterius voluntate, quâ durante semper manet in potestate ejus, cui confertur indulgentia, mutare suam voluntatem, & illam lucrari.

Q U Æ S T I O XIII.

De quibusdam concernentibus Indulgentiam Jubilæi.

90. Jubilæi nomine quid significetur.

JUBILÆUS dicitur à voce Hebraica *Jobel* (inde aliqui *Jobelæum* appellandum contendunt: sed nos *Hieronymum* & vulgatum loquendi modum sequimur) & significabat apud Hebræos annum remissionis, qui erat quinquagesimus *Levit. 25. & 27. & Num. ult.* Illo enim cessabant labores agriculture, poterantque omnes commodè sustentari ex frugibus anni superioris divinâ largitate triplò pluribus, restituebantur agri & domus venditæ pristinis dominis, servi libertate pristina donabantur. Hinc annus celebris, quo Romæ visitantibus limina Apostolorum Petri & Pauli, aliasve Ecclesias determinari solitas conceduntur maximæ remissiones & gratiæ, vocatur Jubilæus à *Xisto IV. Extrav. Quemadmodum, de Penit. & remiss.* Et quidem *Bonifacius VII. Extrav. Antiquorum eod. tit. centesimo quoque anno istam remissionem concesserat. Clemens VI. verò Extrav. Unigenitus eod. tit.* exemplo Jubilæi Hebræorum ad annum quinquagesimum reduxit. Tandem *Paulus II. & Xistus IV.* ad singulos 25. annos eam reducerunt. Quarum reductionum congruentiæ videri possunt in Extravagantibus citatis.

91. Qui favoris in Jubilæo

Favor porrò, qui in hujusmodi Jubilæo conceditur, præter Indulgentiam plenissimam, est facultas absolvendi à casibus re-

servatis, commutandi vota, componendi scilicet per male ablati incertis, illicitè contractu acquisitis, ut probat praxis & usus Romanæ Ecclesie, inquit *Castro Palao Tract. 24. d. un. pu. 12. n. 5.* Opera autem præstantia exprimi solent in Bullis Indictionis Jubilæi; quarum tenor ad amissum est servandus. Incipitque annus Jubilæi à primis Vesperis Nativitatis Domini, & durat usque ad primas Vesperas anni sequentis interseque.

Suspenduntur quoque eo durante omnes indulgentiæ plenariæ concessæ vivis extra Urbem Romanam constitutis, & facultates earumdem occasione datæ; in idem cetero in suo robore permanentis. Sub quibus tamen non comprehenduntur plenariæ & Jubilæum Compostellanum ex Brevis Apostolico *Xisti V. tradit Castro Palao Tr. 24. d. un. pu. 12. n. 8.* Id ipsum de Indulgentiis à Christo concessis Ecclesie *S. Mariæ Angelorum* sive *Portiunculæ* prope *Affisium* declaravit *Vrbanus VIII.* anno Jubilæi 1625.

Similiter satis constat indulgentiis etiam plenariis pro defunctis concessas non suspendi in anno Jubilæi: nam in illis cessantis suspensionis, qui est ut omnes Romani convenient; præsertim cum Jubilæum tantum possit obtineri pro vivis. Deinde hæc indulgentiæ sunt speciali notâ dignæ. Unde Romæ anno 1625. declaratum fuit, altaria privilegiata isto anno retinere suum vigorem. Et in Brevis istorum altarium, que dantur ad septennium continuo subsequens, non fit exceptio anni Jubilæi intercurrentis; prout fit in Brevis Indulgentiarum septennialium, que conceduntur pro aliquo festo, vel in Oratione 40. horarum. Idem proinde est de medallis, crucibus &c. quibus annexa fuerit Indulgentia pro defunctis. Quare etiam indulgentiæ concessæ Confraternitati *Chordæ*, valent isto anno per modum suffragii pro defunctis; quibus ex tenore Bullæ possunt applicari.

Insuper non revocantur indulgentiæ Episcopales: cum Bullæ solum loquantur de indulgentiis per Romanos Pontifices concessis. Immo idem censent plurimi Doctores, etiam quæ Romæ scripserunt, de ceteris indulgentiis non plenariis, nam *Gregorius XIII.* & alii ante ipsum Pontificem expressè loquuntur de solis plenariis. In quibus etiam sufficienter salvatur finis suspensionis, nempe ut Fideles convenient Romam: cum alioquin non plenarias possit concedere Episcopus toties quoties libet. Et consequenter Bullæ *Vrbani VIII.* & *Innocentii X.* in quibus ommissa est plenariis, possunt de his solis commodè intelligi, præsertim cum dicant se insistere exemplo seu vestigiis multorum suorum Prædecessorum, & tamen inter *Gregorium XIII.* & *Vrbani VIII.* unicum Jubilæum anni 1600. intercel-

intercesserit. Itaque etsi hoc potissimum pen- deat ex mente Pontificis, quousque tamen claris manifestaverit mentem, si fuerit diversa, teneri potest, quod praemissum est.

Denique ex praesumptione benignae voluntatis Pontificis in favorem extremae necessitatis, non suspensae censentur indulgentiae plenariae concessae pro articulo mortis: quae etiam speciali nota videntur dignae, adeoque specialius exprimendae. Estque idem declaratum ab Urbano VIII. anno 1625. & publicatum ab Illustrissimo Cocchino Vicegerente Poenitentiarum, ut ex Alphonsio Leone refert Eligius Bassus *V. Indulgentia* 11. num. 12. circa finem. Cujusmodi indulgentiae sunt concessae plurimis, tum Religiosis, tum inscriptis alicui Confraternitati.

Ad facultates quae artinet, non suspentur eo anno facultates absolvendi a casibus Episcopalibus; ut ex tenore Bullarum est evidens. Immo idem est de facultatibus absolvendi a reservatis Papae, quando non sunt concessae occasione indulgentiarum, seu causa illas consequendi, sed ob alios fines, q. g. quae sunt concessae Regularibus in ipsorum privilegiis. Idemque a fortiori est de potestate super papales casus occurrentes concessa Episcopis in *Trid. sess. 24. c. 6. de Reforma.* Id enim aperte expressum est in Bulla *Gregorii XIII.* Et licet hujusmodi clausula restrictiva fuerit in sequenti Jubilaeo a *Clemente VIII.* omissa in prima Bulla, idem tamen interrogatus dicitur respondisse, eandem fuisse intentionem suam. Et ad tollendum dubium edita fuit iterum eadem Bulla, addita clausula *Indulgentiarum causa.* Quamvis eadem ostenderit etiam *Urbanus VIII.* anno 1625. declarat tamen se insistere. exemplo praedecessorum suorum: & postea idem interrogatus respondit hoc ipsum, quod *Clemens VIII.* hanc solam scilicet fuisse suam intentionem. Ita refert Cardinalis *Lugo d. 20. sect. 8. n. 145.* adens de hoc non fuisse amplius dubitatum.

Post annum Iubilaei, item post coronationem Pontificis, & praecipue cum Ecclesia gravi persecutione vel difficultate urgetur, solet Pontifex fidelibus ubique locorum constitutis, qui Ecclesiam vel Ecclesias ab Ordinario designandas visitaverint, ibique preces pro exaltatione fidei, & haereticam usurpatione, principumque Christianorum pace & concordia deo te fuderint, sacramque Eucharistiam primo vel secundo Dominico, vel alio die ex duabus hebdomadis susceperint, eleemosynamque pro cuiusque devotione tribuerint, jejunaverintque feria quarta, sexta & sabbato unius ex duabus hebdomadis, concedere indulgentiam plenariam, sicuti in anno sancto Jubilaei Romani. Quod si aliquis ob infirmitatem, alianive causam non poterit praedicta exequi, conceditur facultas Confessori, omnia & singula in opus pium, prout sibi visum fuerit, com-

Horius Sum. Theol. Pars I.

mutandi. Deinde praedicto Confessori ab Ordinario approbato, delegatur potestas absolvendi ab omnibus censuris, & poenis a jure, vel ab homine in foro conscientiae, & a quibuscumque criminibus, quantumvis gravibus, etiam contentis in Bulla Coenae. Nulla tamen datur facultas dispensandi super irreverentia, etiam occultae, defectu aut inabilitate quomodolibet contracta. Denique datur facultas commutandi quaelibet vota, excepto voto castitatis & Religionis.

Circa hujusmodi Jubilaeum observandum est in primis juxta veriore opinionem (et si Plurimi contrarium sentiant) non nisi semel posse obtineri, ut *q. 1. r. n. 83.* dictum est, & plane ingerit formula ipsa disjunctiva, qua solet concedi: Indulgentiae porro intelligendae sunt, ut sonant. Non nocet tamen iterato praestare opera bona praescripta, animo lucrandi denuo, vel si in praecedenti vice defectus fuerit, lucrandi primum Jubilaeum; ut valeat, quantum valere potest. Quamvis alioquin probabilitas sententiae, si ei non subit veritas, non suppleat valorem indulgentiae; ut Doctores notant.

Facit tamen probabilitas valere iteratam absolutionem a reservatis ratione probabilis jurisdictionis: quamvis revera juxta solidiorem opinionem hujusmodi absolutioni non sit locus, post jubilaeum semel lucratum, in ordine ad quod lucrandum facultas ista absolvendi conceditur.

Jejunia porro praescribi solita sufficiunt, etsi observata occurrentibus in iisdem feriis jejunis obligantibus ex lege Ecclesiae aut voto seu Regula; ut certum est, & docet praxis Ecclesiae, permittuntque verba Bullae. Eleemosyna quoque (quae potest fieri ante vel post communionem, etsi haec sumatur die Dominico) non necessario debet esse proportionata facultatibus, sed si deles erogare possunt, quantum pro suo quisque arbitrio judicaverit, ut loquitur *Innocentius X. Constit. 1. Immensa in Bull. Rom.*

De cetero diligenter considerandus est tenor Bullarum, qui non semper est idem, ut securiori modo indulgentia obtineatur. Unde quamvis Plures censeant opera praescripta posse praestari partim in prima, partim in secunda hebdomada, exceptis saltem jejunis: oppositum tamen in praxi est consilendum ob contrariam opinionem, cui favore videtur tenor Bullarum. Ob quem etiam Nonnulli dixerunt confessionem non posse fieri Dominica die, qua communio, sed die praecedenti. Quamvis non videam, quid in hoc mysterii lateat: & alias melius plerumque sit confessionem fieri ipsa die communionis. Verba etiam Bullarum non multum urgent. Quod autem circumfertur de *Clementis VIII.* declaratione contraria, non est authenticum, teste *Arriaga d. 29. n. 17.* ubi etiam dicit ita fere om-

98.
Hoc Iubio
laum potest
unica dum-
taxat esse
obtineri.

Probabilis
sententia
contraria
ad quid jus
est.

99.
Jejunia praescripta possunt servari occurrente aliud praescripto jejunandi.

Eleemosyna quantum quisque est arbitraria.

Causa ob servanda in praxi.

An confessio possit fieri ipso die communionis.

nes ductores nunc sentire. Estque id ipsum teste *Lugo disp. 27. n. 107.* in praxi Romæ, utique nota Pontifici.

XOO.
Possunt opera impleri diversis in locis.

Notandum præterea posse opera impleri diversis in locis. Sic v. g. qui Ecclesias visitavit in loco domicilii, in quo jubilæum est publicatum, potest alibi perficere cetera opera, quæ ubi fiant perinde est, et si *Bassani V. Jubilæus n. 4. v. Tertium securus esse dicat*, ut cetera perficiantur in loco saltem, in quo jubilæum similiter est publicatum. Alioquin quod diximus certum existimat *Castro Palao Tract. 24. disp. un. pu. 10. s. 3. n. 21.* Et planè jubilæi favor non localis, sed personalis est. Pro hujusmodi tamen attendi posset favor in Bulla concessus itinerantibus.

IOI.
An qui haerens neglexit Jubilæum, possit ultimo die commutari à Confessario operibus præscriptis.

Notandum III. dubitari de eo, qui sponte & scienter opera præscripta non implevit, & adveniente ultimâ die optaret jubilæum lucrari, an Confessarius possit opera ista commutare, sicque pœnitens jubilæum lucrari? Quàmvis enim malitia fuerit prævia, jam tamen pœnitens revera est impotens, uti infirmus; estque impedimentum ex suppositione necessarium. Quare id affirmant *Belincius* & alii citati à *Diana P. 5. Tr. 12. Resol. 26.* item *Lugo disp. 20. n. 139.* Sed de hoc ego valde dubito: cum videri possit Bulla loqui de iis, qui fuerunt legitime impediti: quod ita asserit *Arriaga disp. 29. n. 15.* ut oppositum vix probabile putet. Aliud esset de eo, qui jubilæo ferè transactum mera ignorantia & bona

Quid censendum de

na fide opera omisisset: is enim posset confiteri & die Dominicâ communicare, cetera autem opera (pro quibus talis fuerit legitime impeditus) possent per Confessarium prorogari in sequentem septimanam. Similiter si quis opera impleverit exceptâ communione, & die Dominicâ in advertenter aliquid cibi vel potus sumpserit, posset Communicatio commutari in aliud opus pium, vel differri in proximum tempus seu diem: nisi Bulla confessionem & communionem excipiant à facultate transferendi seu differendi ex causa opera præscripta; prout excipi juxta recentem Bullas notat *Arriaga disp. 29. n. 4.* Quod ego tamen videre non potui ex inspectione earumdem, signanter *Constit. Immense*, quæ est prima *Innocentii X.*

Notandum denique completo jubilæo posse pœnitentem absolvi à reservatis oblitis, modo saltem eo animo sit confessus tempore jubilæi. Similiter is, qui animo jubilæi lucrandi confessus erat reservata, etiam postea ipsum non lucretur mutata intentione, manet tamen absolutus sine reincidentia. Præterea tamen sic absolutus, & mutato animo cetera non perficientem, graviter peccare. Sed sine fundamentum: cum nec appareat lex naturæ, neque etiam positiva, quæ talem animi mutationem graviter inhibeat, seu sic absolutum graviter obliget ad cetera perficienda. De his plura videri possunt apud Casuistas, præsertim recentiores.

DISPUTATIO QUINTA.

De Ministro Sacramenti Pœnitentiæ.

QUESTIO I.

An solus Sacerdos habens Jurisdictionem sit validus Minister?

I.
Solutus Sacerdos est validus minister Sacramenti Pœnitentiæ.

DICO I. Solus Sacerdos est minister validus hujus Sacramenti. Est de fide ex *Florentino in Decreto*, & *Tridentino sess. 14. c. 6.* & *can. 10.* Patet etiam ex *Matth. 16.* Quæcumque alligaveritis super terram, erunt ligata & in celo, & quæcumque solaveritis super terram, erunt soluta & in celo. *Joan. 20.* Quorum remisistis peccata &c. Quæ verba non ad omnes homines, sed ad solos Apostolos, eorumque in sacerdotio successores esse directa, patet ex *Tridentino sup.* & communi Sanctorum expositione, ac Ecclesiæ traditione. Vide *Ambrosium l. 1. de Pœnit. c. 2.* & alios apud *Suarez hic disp. 24. sect. 1.* Congruentia est, quod in nulla Republica bene ordinata potestas judiciaria sit omnibus communis, sed conveniat aliquibus tantum ad hoc specialiter deputatis; a-

deoque etiam in Ecclesia (quæ est Christi Respublica optimè ordinata) hæc potestas judiciaria non omnibus, sed solis sacerdotibus debuit convenire. Et planè congruebat, ut Christus eundem ministrum institueret, qui haberet potestatem super corpus Christi verum in Eucharistia, & super mysticum in Ecclesia ad remittenda fidelium peccata.

Dices: *C. Fures*, de *Furtis* ex *Concilio Tridentino* dicitur: *Fures & latrones si comprehensi aut vulnerati presbytero vel diacono confessi fuerint, communionem eis non negamus.* Et *Cyprianus Epist. 13.* aliàs *l. 3. Epist. 17.* ait: *Si presbyter repertus non fuerit, & prætere exitus caperit, apud diaconum quoque exomologesim facere delicti possint, ut manu eis in pœnitentiam imposta & veniant ad Dominum, cum pace.* Ergo non solus sacerdos validè absolvit. *Resp. Neg. Conf. Ad hoc cap. Fures* dico illud solùm velle, quod fuerit in flagranti delicto vulneratus non sit neganda communicatio, si ostendant signa pœnitentiæ: fit autem mentio diaconi, non quod is possit sacramentaliter absolvere, sed quia in tali casu absente sacerdote potest dare commu-